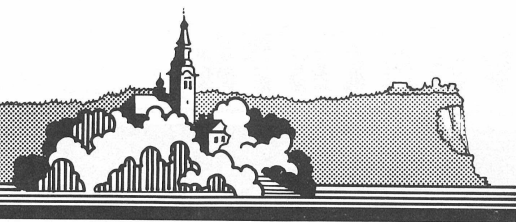

Vestnik

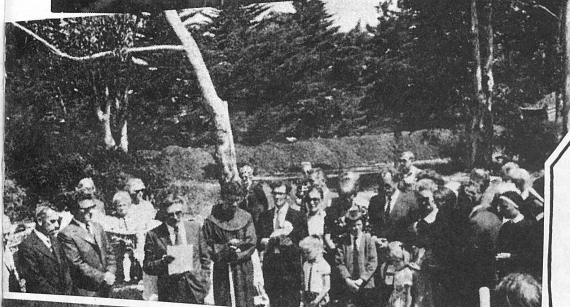

“Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215”

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

LETNIK XXIX — števil. 10

OCTOBER 1984

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE
TO KULTURNO IN RAZVEDRILNO SREDIŠČE
JE URADNO ODPRL
15. OKTOBRA, 1978
HON. M. J. R. MacKELLAR, M.P.
MINISTER ZA VSELJEVANJE IN ETNIČNE ZADEVE
AVSTRALIJE

SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE
THIS CULTURAL AND RECREATIONAL CENTRE
WAS OFFICIALLY OPENED ON
15TH OCTOBER, 1978
BY
THE HON. M. J. R. MacKELLAR, M.P.
MINISTER FOR IMMIGRATION AND ETHNIC AFFAIRS
OF AUSTRALIA

"Znajdi se" je staro geslo, katero je vodilo heroje osvobodilne borbe. Danes pa si ga nekateri napačno razlagajo, kot je razvidno iz kronike v dnevniku Delo: V noči med 19. in 20. septembrom je cisterna z avstrijsko registracijo zavila z avtocesto proti vasi Bačinac v občini Smederevska Palanka. Ustavila se je na nekem dvorišču in iz nje so začeli spravljati 3.000 kg kave.

"Znajdljivci" niso stutili, da so jih obkolili organi varnostne službe in takoj prišli osem od petnajst članov skupine, a tudi drugim so že na sledi. Našli so tudi 500 kg kave, katero so preje pripeljali z isto cisterno.

Poleg 3.500 kg kave, ki je vredna okoli 8.5 milijona dinarjev so zasegli 125.000 šilingov iz prve pošiljke kave in zaplenili pa so tudi cisterno.

ki bo v soboto dne 17. novembra 1984 na zemljišču 'Slovenske zveze Geelong' a pričetkom ob 9. uri zjutraj.

Igre bodo moške dvojke K.O. igre in to za pokal IVAN CANKAR. Tekmovale bodo ekipe iz S.D.M., "JADRAN", "PLANICA", BELL PARK SPORTS CLUB in seveda GEELONG.

Po tekmovanju bo seveda tudi zabava in poklonitev pokala zmagovalcem. Zabava se bo začela ob pol 8h zvečer. Ker pa je tudi 29-letnica našega društva so povabljeni tudi ugledni gostje. Zabavali pa nas bodo naši znani fantje "Delicados".

Za informacije se obrnite na sledeče osebe:

JOŽE RAMUTA 785986
IVAN ŠIRCA 753392
IVAN KOLAR 753848

ODBOR S.Z.G.

NAŠE KNJIGE

"Prvi avtomobil se je pojavil v Ljubljani in obudil največjo senzacijo. Paglavci so se kar tramova podili za njim. Avtomobil je last barona Codellija, kateri se je z njim pripeljal z Dunaja." - Tako je pisalo v Slovenskem narodu 16. novembra leta 1898.

Ze leto kasneje pa so časniki pisali: "Barona Codellija avtomobil je predmet mnogim pritožbam iz občinstva..... naglost, s katero podi ta avtomobil po najozžjih ulicah ima svojo mejo.....Ko bi naši izvoščiki le na pol tako naglo kakor baron Codelli podili svoje vozove po mestu, bi sploh prenehala vsaka vožnja, ker bi vsi izvoščiki sedeli pod ključem!..."

Kaj pa cestna železnica. Takole so poročali nekaj ljubljanski časopisi:

"Včeraj zvečer so pripeljali v Ljubljano osem vozov za električno železnico. Danes popoldne so se novi vozovi odpeljali z južnega kolodvora skozi sredino mesta po elektriški progi v Vodmat. Ts vožnja je zbudila po mestu mnogo pozornosti.....

- Danes je električni voz prijel neko žensko, a ustavili so ga v pravem hipu ter je ženska ostala nepoškodovana.....

- Otroci, ki polagajo na tir kamenje se silno veselijo, ako skoči voz s tira....." Tako so pisali leta 1901

- V tridesetih letih so se sodobniki spomnili rojakov v Ameriki le v zvezi z dolarji. Domovina ni kaj prida vedela, kako žive in umirajo Slovenci v tujini. V začetku leta 1930 pa so domovino presenetile novice o slovenskih urah na ameriških radijskih postajah. To se je zgodilo dobro leto potem, ko je pričela delovati ljubljanska radijska postaja.....O prvi takšni uri je Amerikanski Slovenec poročal:

"Prva ura slovenskega Radio-programa velik triumf! Narod poln navdušenja za slovenski radio. Navdušenje, ko so začuli slovensko besedo in pesem po radiu, je bilo tako veliko, da so premnogi od veselja jokali..."

Take in podobne zanimive podatke lahko prečitamo v knjigi "S tramovi podprto mesto". Ta knjiga, ki jo je napisal Janez Kajzer pa je ena izmed mnogih lepih slovenskih knjig, katere si lahko izposodite v knjižnici S.D.M., na Hribu v Elthamu vsako nedeljo popoldne, tudi če niste član S.D.M. Izposojevalnine ni!

Kje dobiti zabavno 'poučno branje brezplačno?

Spoštovani urednik,

lepo Vas naprošamo, da objavite v vsaki naslednji številki vašega lista po nekaj imen knjig, ki jih slovenski bralec lahko dobi v SUNSHINE CITY LIBRARY, Mc Cracken Street Sunshine. Ako bodo ljudje imeli pred seboj seznam knjig in imena pisateljev, potem bodo lahko si naročili te knjige 'INTER LIBRARY LOAN'. Kaj je to 'INTER LIBRARY LOAN'? To je sistem kroženja knjig iz ene knjižnice v drugo. Na primer če živite v Eltham-u ali v Footscray-u je dovolj, da greste v vašo knjižnico v Eltham ali v Footscray in tam pokažete katero knjigo bi radi čitali, lahko omenite, da jo imajo v Sunshine Library in oni bodo uredili potom kurirja, da boste dobili v nekaj dneh to knjigo v vašo najbližjo knjižnico.

Kako pa postanete član vaše knjižnice? Zelo enostavno; s seboj prinesete neki dokument, na katerem je vaš naslov in spopolnite mali obrazec z vašim imenom in naslovom in že ste člani vaše knjižnice. V njej dobite na posodo tudi kasete, video kasete, revije, slikanice za otroke in to vse brezplačno. Če pa bolj globoko pomislimo, to ste vi že plačali s tem, ko ste plačali davek vaše hiše ali rates kakor rečemo in zakaj bi se ne poslužili uslug, ki smo jih prav tako plačali, kot jih je plačal oni, ki govori angleško kot materinščino. Nekatero knjižnico oz vodstva teh knjižnic bi rade pripomogle in služile ljudem, ki jim materin jezik ni angleški ali na žalost tako vodstvo je sedaj v zadregi, ker je potrošilo denar za material, ki ga nihče ne uporablja, zato v prihodnje bo vsota denarja, ki bi pripadala tudi nam, šla ya knjige onim, ki jih čitajo in se na njih ne nabira le prah. Ne mislite, da so knjige le sodobnih slov. piscev, mnogo je knjig, ki bodo zadovoljile vsakovrstne čitatelca. Mnogo jih je prevedeno iz svetovno pomembnih pisateljev: francoskih, angleških, celo arabskih, srednje ameriških itd.

Dragi urednik! Že v naprej se Vam zahvalimo za Vašo uslugo.

Osebe iz SUNSHINE LIBRARY

(Popolni seznam knjig je v uredništvu 'Vestnika'. - Dobite ga verjetno lahko tudi ako se obrnete na g. Valentina Breclj, Sunshine City Library, Mc Cracken Street, tel. 313 321).

ZA 30-LETNICO S.D.M.

Za objavo ob priliki proslavljanja 30-letnice Slovenskega društva Melbourne smo prejeli kar dve pesnitvi ki sta jih sestavili naši rojakinji v Melbourneu.

Cevprav napisani v preprostem slogu in v načinu, ki ga pač zmoreta, obe pesnitvi kažeta občutje ponosa, ki ga obe avtorici doživljata ob tem našem pomembnem jubileju.

Pokazeta pa nam še nekaj. Obe avtorici, ki uživata v naši skupnosti tukaj sloves enih najvzornjših slovenskih mater, saj je nam vsem poznano kako sta znali vcepiti ljubezen do vsega kar je slovensko tudi svojim otrokom, preveča ogromna neutešena volja in nagnjenje do pensikovanja. Ne najmanjši motiv pri tem udeleževanju pa je zabeležiti v rimani obliki dogodke v naši skupnosti, tako da se bo ohranil spomin nanje tudi v bodočnosti.

To njuno vztrajno delo je vsega spoštovanja vredno, še posebno, če ga primerjamo z jalovo plodovitostjo onih naših "študiranih" rojakov, ki so bili srečni, da so obiskovali slovenske šole, kjer jim je bila dana prilika, da se izurijo v literarni slovenščini, a kljub vsemu temu znanju niso doslej pokazali nobenih naporov, kaj šele uspehov na tem polju.

Danes, ko nas vznemirjajo vesti, da je slovenski jezik na defenzivi, je še toliko bolj spodbujevalno videti, da je prav: med preprostim slovenskim ljudstvom, kakor je bila v preteklih stoletjih, živa in trdna ljubezen do našega materinskega jezika.

Marcela Bole

ČESTITKE S.D.M. OB 30-LETNICI

Trideset let je že za nami, ko prvi Slovenci so se zbrali. Svoj dom močno želeli, — spravljat skupaj so začeli.

Prvi mnogi so nas zapustili, nekateri v druge kraje preselili. Kdor med nami še živi; ta naj pove, kako težak začetek je. — — —

Nič ne bom jokala, raje malo pobahala. Na griču dom stoji, domotožja tukaj ni.

Oče za Slovenijo si je Eltham zbral, hčerko pa na Planico je poslal. V Diggers Rest se sin Jadran rodi, mlajšo hčerko pa v Wodongo Albury naseli. Pozabila sem skoraj Geelong, saj tudi tam je slovenski dom.

To je slovenska povečana družina, oče srčen, sina in hčerke ima. Ni še konec, oče lahko si vesel, mogoče še kak nov dom se bo začel?

Kaj vse sloga naredi, — — — pokaže Slovenec v Avstraliji. Prav vse poklice mi imamo, še "Slovenca ministra" tu poznamo.

Tu lahko vsak s ponosom pove, da je potomec slovenskega očeta in matere. Živel slovenski rod tu in vsepovsod.

V.Gajškova

K PRAZNOVANJU 30-LETNICE S.D.M.

Pred tridesetimi leti se je par Slovencev v St.Albansu sanjalo, da bi se v tujini ledino zaraola. Nato se ideja iz sna je prebudila, sadove obrodila. Kmalu, za Kulturni dom, se v Carltonu hiša je kupila. Tu zdaj staro in mlado se zbira, kulturno okno v svet se odpira.

A v modrih glavah se spet in spet načrte kuje, kje in kako bi se novi dom zgradil, saj stari je davno že premajhen bil. Zato se v Elthamu hribeček — zemljo je kupilo, hitro lopate, krampe vanjo zasadilo, se pridno članstvo dan za dnem na vročem soncu je potilo.

Že ponosno zdaj nam novi dom stoji, v njem se prvič, otvoritev in dvajseta obletnica slavi. Pa se še žulji niso zacelili, že smo novo šolo spet gradili. Danes, ob trideseti obletnici že cela vasica na Hribcu stoji, stavba za stavbo na njej se vrsti.

Lovska in Koroševa koča ter pod borovi balnišče, za otroke igrišče, za starejša balnišče, kioski in barbece poslopje pa vaški trg z vodnjakom in klopicami kot nekoč doma pod lipicami. Še kmečki kozolec za vhod ter kapelica Matere Božje in svetega Florijana, da čuvata pred ognjem vasico Slovenskega Urbana.

Okoli pa cvetja in drevoja mladi nasadi, da vse duhti in vse cveti in kot paradiz v malem se ti zdi. Danes pa Elthamski hribeček tridesetletnico praznuje

vsak član se s ponosom uspeha raduje. Veselite se bratje, z nami, naši sredini. Tudi vi lahko ste ponosni - nismo edini. Mnogo je že danes slovenskih uspehov na avstralski celini.

A iskrena je želja sedaj naših ljudi, pustimo mladini naj v bodoče ona gradi. Več pozornosti in skrbi naj se zanjo posveti, da se tu razveseli, jezika, kulture svoje nauči. Naj bi že starejši malo počivali, sadove svoje uživali.

Prevelikih želja si več ne kujmo, svobodo, sloga, bratsko, mir spoštujmo. Mostove prijateljstva med klubi si gradimo, hujskanja in vmešavanja od zunaj si nikdar več ne dopustimo! Ne pozabimo, kar nekoč pustili smo doma zdaj nam nova domovina da.

Kruh, pravico, svobodo in topla ognjišča, za vse begunce sveta, varna zavetišča.

Da se tu lahko veselimo, mladino po svoje učimo, jezik svoj govorimo. Za vse to, Avstralija, ti topla zahvala, kar nam posinoveljenim otrokom si dala Mi pa spoštujmo pradedov naših vse vrline, da bomo v čast stare in nove domovine.

VEČER ČLANOV OB JUBILEJU S.D.M.

Kot velika družina, ki jo povezujejo dragoceni spomini in vezi preteklih tridesetih let požrtvovalnega dela so se počutili mladi in stari člani S.D.M. ob "party", ki so jo priredili za jubilej svojega društva.

Člani S.D.M. so se zbrali v soboto, 13. oktobra 1984 na večeru, ki je bil prirejen v okviru proslavljanja 30. obletnice ustanovitve tega najstarejšega Slovenskega društva v Avstraliji.

Mnoge, ki že nekaj časa niso obiskali 'naš hrib', je nadvse prijetno presenetil oder, katerega so člani Gradbenega oddelka S.D.M. tako mojstrsko zgradili v dvorano, da izgleda, da je bil tam že od vsega početka.

Večer je bil nad vse prijeten in tudi skrbno pripravljen z namenom, da člani med seboj obude spomine na razne dejavnosti društva v preteklih 30. letih.

Prijetna domačnost je bila vpeljana že ob samem vходу v dvorano, ko je tajnica gospa Anica Markič s svojimi pomočnicami pripela na prva vsakemu prisilecu rdeč nageljček z rdečim srcem, na katerem je bilo napisano ime, v svrhu lažjega medsebojnega spoznavanja.

Formalni del večera je vodila naša izurjena napovedovalka pri radio 3 EA gospa Helena Van de Laak.

Za začetek sporeda je urednik Vestnika in podpredsednik S.D.M. ob ustanovitvi gospod Marjan Peršič v kratkem govoru poskusil nakazati vzdušje in razmere, ki so leta 1954, v času ustanovitve prevladovali v Avstraliji.

Veliko zanimanje vseh prisotnih je zbudilo prikazovanje skioptičnih slik iz preteklosti društva. Preko 30 fotografij vse od prvih začetkov, pa potem skozi 30-letno delovanje je naš požrtvovalni fotografski studio gospoda Saše Eriča izdelal v skioptične slike, katere je potem uredil in prikazoval gospod Ivo Leber - komentar k prikazanim prizorom pa je podal gospod Peršič.

Sledil je nagovor predsednika S.D.M. gospoda Petra Mandelja. V izbranih besedah je začrtal pomembnost in veliko delo, ki so ga opravili člani društva v prvih letih in nato poimensko poklical na oder tiste prisotne člane, ki so se udeležili ustanovnega sestanka in so še vedno delavni v našem društvu.

Na oder so prišli: gospod Martin Adamič, gospa E. Car, gospod Pavle Česnik, gospod Jože Golenko, gospod Maks Hartman, gospa Mici Hartman, gospod Marjan Peršič in gospod Ivan Gerbec, ki je sedaj še vedno zelo aktiven član pri društvu 'Jadran'.

Vsem tem je predsednik gospod Mandelj izročil lepo izdelana priznanja s spominsko značko.

Sledil je nastop folklornih plesov, katere so izvedli učenci Slovenske šole pri S.D.M., pripravili pa sta jih, ter jih odlično izvežbali naši učiteljici gospa Gelt in

gospa Pišotek. Otroci, oblečeni v narodne noše, so prišli na novem odru mnogo bolj do izraza, kot preje, ko so nastopali v dvorani. Pri plesih, pa tudi pri naslednji točki, ko je nastopil mešani pevski zbor, ter nam omehčal srca z lepim petjem, se je pokazalo, kako velike vrednosti je in še bo novoizgrajeni oder.

Pevski zbor S.D.M. pod vodstvom Branka Sosiča pri vsakem nastopu kaže izboljšanje, za kar gre seveda zasluga pevovaljdi in vztrajnemu vežbanju in disciplinini pevcev.

Po nastopu pevcev je kulturni referent letošnjega odbora S.D.M. gospod Božo Lončar izročil letos izvoljenim častnim članom; gospo Anici Markič, gospodu Petru Mandelju in gospodu Aleku Kodili spominske kositrne krožnike.

Gospod Lončar se je tudi s primernim darilom zahvalil gospo Nadi Plečko, rojeni Kotlušek, za njeno bogato darilo knjižnici.

Naj še omenimo, da sta na ta večer kot posebna gosta bila povabljeni gospod Relja Plavšak-Plar in gospod Vasja Čuk, ki sta s svojo umetniško sposobnostjo pomagala pri pripravah za proslavljanje 30. letnice.

Po formalnem delu večera je sledila gostija, katero so v obliki bufeta pripravile spretno kuharice ženske sekcije S.D.M. Po večerji pa je bilo ob zvokih plesne glasbe še mnogo obujanja spominov na pretekla leta.

Letos imenovani častni člani S.D.M. so prejeli plakete. Od leve na desno: Alek Kodila, Anica Markič in Peter Mandelj.

Na tem večeru so bili prisotni tudi nekateri člani, ki so se udeležili ustanovne skupščine in so še vedno aktivni. Od leve na desno: Mici Hartman, Maks Hartman, Marjan Peršič, Martin Adamič, Jože Golenko, Ga. Carova in Pavle Česnik.

Kot vedno je tudi tokrat ganila pesem 'Gor čez izaro', ki jo je zapel zbor S.D.M.

Folklorni plesi učencev šole S.D.M. so prišli na novem odru mnogo bolj do izraza.

THE ROLE AND FUNCTION

V. REMŠNIK: OF SLOVENIAN ASSOCIATION

Achievement and success of an ethnic organisation need not only be measured by the organisation's achievement of its aims, but also by its life span. S.D.M. has an impressive record in its twenty eight years of existence. Throughout these years, it has been strong, relatively unified, and functional organisation.

The future of such organisation is difficult to predict. Many factors influence the successful continuation. Martin's research indicated the following:

In every minority there were people who predicted that the shortage of reliable trained leaders would be the most serious limiting factor in maintaining ethnic culture and the future, as it had in many instances already proved in the past.

(Martin, 1972:41).

Unikoski's predictions concerning the future of the ethnic organisations in her research, were more definite and not very encouraging.

Unless there is a renewal of migration, to bolster up and revitalise the ethnic feeling, the next generation will have neither knowledge nor the expertise for the pursuit of ethnic goals.

(Unikoski, 1978:46).

Discussions with members of S.D.M., including some youth members, seem to suggest that S.D.M. has the necessary number of Slovenian youth to ensure the continuation of the organisation. It is interesting though, to note that, there seems to be pattern of youth involvement. As young children, the Slovenian youth attend organisation functions, with their parents, but during their teens and twenties, they seem to temporarily have less to do with the organisation. It has been suggested that this is because the Slovenian youth are too busy with their education, and establishment of their families, careers, and lives in general. Once settled though it appears that quite a number return to the organisation. During the past few years, youth involvement

in S.D.M. appears to have been quite poor, compared to previous years. Plans are being made to motivate and encourage youth participation for the future, by planning specific projects.

Obviously the future of S.D.M. is most definitely in the hands of the second generation Slovenes. There are many suggestions as to what will become of the organisation. The predictions of people involved with S.D.M. are extremely varied. Most suggestions were plausible and possible, therefore it is impossible to predict accurately what S.D.M.'s future holds.

The majority of suggestions were optimistic. However, some of the people were doubtful as to whether the organisation would out-survive the first generation of Slovenes.

Many of the predictions indicated that the organisation would have to continue to adapt to the changing needs of the Slovenian community. It seems to have been successful in doing this in the past, and hopefully, will continue to adapt. The organisation will have to become more involved in the Australian community, as most of its members will be Australian born people, with Slovenian origin. Some people have suggested that S.D.M. will become an organisation for Australian Slovenes in Melbourne.

Other changes which could occur will be the use of the English language as a means of communication in meetings and functions, rather than Slovene.

Numerous people related the future of S.D.M. to events which have occurred in America. The trend to seek one's origin, and to return and learn about Slovenian culture and traditions, has been an influencing factor in organisation survival. It was suggested that future generations of Slovenes would not have the knowledge to continue the cultural side of the organisation's functions. It must be remembered though, that these Slovenes will be better educated than the current membership of S.D.M., and therefore be in a better position to research, discover, and continue the Slovenian culture. They may of course, limit the organisation's cultural role to observance of obvious

traditions and customs.

Because the organisation has become such a large and complex machine, involving property and substantial amounts of money, it is difficult to imagine that it would simply dissolve. Instead, one of the most probable predictions of the organisation's future, suggest that S.D.M. will become an Australian Slovenian community organisation involved with outdoor, sports, and social functions. It is also most probable that it will not entirely abandon its cultural role for some time yet. In order to do this successfully, some members suggested that the organisation will have to become more commercial, and not rely on voluntary assistance from its members.

An analysis of S.D.M. indicates that it has had a variety of roles and functions at a given time. The aims of this ethnic organisation, are similar to those of many other ethnic organisations. All aims have been achieved to some degree, most quite successfully. Its history demonstrates its ability to adapt to the changing needs of the Slovenian community. This factor will be one which determines its future survival.

S.D.M. may in the future change its functions and roles. It may change its form and perhaps even become an elite ethnic social organisation in Australia. Whatever direction the Slovenian Association of Melbourne takes, it is clear that it has had an important place in the lives of many Slovenes living in Victoria. The found founders and members of S.D.M. can be proud of their achievements.

(The End.)

VESTNIK
je naše skupno glasilo!

Skupno ga podprimo in širimo
med rojaki.

POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

V prvih petnajstih letih po prihodu belcev v Gippsland je kakih 60 pastirjev in samotarjev bilo ubitih. Nekatere od teh so tudi strahovito mučili. Seveda so se belci masečevali in ker običajno niso mogli odkriti posameznih krivcev so se znali nad celim plemenom, iz katerega so mislili, da prihaja storilec. Koliko domorodcev je bilo ubitih v takih spopadih nihče ne ve. Številke se sucejo med 400 do 2000.

Britanska vlada je sicer poskušala z raznimi ukrepi zaščititi domačine in je že leta 1838 uvedla poseben sistem, ki naj bi jim nudil praktičen in moralen pouk. Vendar to ni želo posebnega uspeha ker so sodišča bila precej pristranska in so le redko ali milo kaznovala belce, ki so se pregrešili proti domorodcem.

Domorodci pa niso zgubljali na število le radi belcev nego tudi radi medsebojnih pobojev in masečevanj. To medsebojno obračunavanje je zahtevalo več žrtev kot spopadi z belci.

Največji sovražnik domorodcev pa so bile bolezni, ki so jih prinesli v deželo

naseljenci. Proti ošpicam, gripi, jetiki in slično niso imeli nobene naravne odpornosti. Prav tako so jih uničevale razne spolne bolezni, alkohol in prostitucije. Od 7000 do 15000 ki so prebivali na področju Viktorije pred prihodom belcev jih je leta 1850 ostalo nekaj manj kot 3000.

VOLNA – PRVO BOGASTVO

Navzlic padcu povpraševanja po volni v letih 1842 in 1843 je ovčjereja v tem času bila najuspešnejši gospodarski dejavnik Viktorije.

Prostrane planjave so privabljele vedno več farmerjev z ovcami tako, da se je število ovac samo na področju Port Phillip-a od leta 1843 do 1850 početrilo in štele preko šest in pol milijona glav; to je več kot na celi teritoriji New South Walesa v tistem času. Preko polovica lastnikov od 1200 tedanjih ovčjih farm v Viktoriji je prišlo iz Škotske.

Začelo pa je primanjkovati delovne sile in so jo morali pričeti iskati od drugod. Iz Anglije so pripeljali 1700 kaznjencev, katere so spustili na prosto pod po-

gojem, da bodo ostali v Avstraliji vse dokler jim ne poteče rok prvotno odmerjenega zapora. Leta 1848 so prišli iz Singapura prvi Kitajci in Malajci. Ti so se morali obvezati, da bodo ostali v Avstraliji najmanj štiri leta in v tem času delali na ovčjih farmah. Kot vsi drugi delavci na tem polju so dobili na teden kot del plačila po 8 lbs moke, 7 lbs mesa, 1 in pol lbs sladkorja, prgiščice čaja ter kuhinjsko posodo. Pri denarnem plačilu pa so jim oddali polovico za plačilo poti iz Singapura in naca.

Večina farmerjev so tedaj bili še brez zakonite pravice na lastnino zemljišča na katerem so pasli ovce. Niti niso poznali točno meja tega zemljišča. Prebivali so še vedno v kočah, okroženih z majhnim zelenjavnim vrtnom, par njivami žita ter nekaj glav govedine za svojo lastno prehrano. Le majhno število je bilo oženjenih. Šele po letu 1847, ko so jim oblasti dale pravico lastnine na eno kvadratno miljo so si pričeli graditi večje in udobnejše hiše.

Volna je bila prvo bogastvo Viktorije. Vsak december in januar so številne ladje, napolnjene z balami volne pule okoli Južne Afrike proti Angliji.

Največ te volne so natovorili v pristanišču Geelonga, ki se je po letu 1841 začel vse hitreje razvijati in je štel že 450 stalnih prebivalcev, imel svojo prvo cerkev, prvo javno knjižnico, prve konjske dirke ter prvo stalno ladijsko zvezo Z Melbournom. Tudi časopis Advertiser je pričel izhajati. Njegov prvi lastnik je bil podjetni John Pascoe Fawcner iz Melbourn, njegov prvi urednik pa James Harrison, drugače poznan tudi kot izumitelj stroja za umetno izdelavo ledu.

Leta 1850 je bil Geelong peto največje mesto Avstralije in njegovo pristanišče živahnijeje kot Melbourn. Dolgo časa je izgledalo, da bo Geelong presegal Melbourn v važnosti in velikosti. Toda izgubil je radi dolge sipine pred pristanisčem, radi katere so večje ladje morale pristajati kake 4 milje proč, pri Port Henry. Tudi dejstvo, da sta bila oba pristanišča preblizu skupaj je bilo vzrok, da je Geelong pričel zaostajati za Geelongom.

(Se nadaljuje.)

NA OBISKU PRI 'SNEŽNIKU'

V soboto, 27. oktobra letos je Slovenski klub 'Snežnik' v Albury-Wodonga pridelil 'spomladanski ples'.

To priliko je uporabila lovška družba 'Planice' iz Springvale, da napravi izločno reko Murray in obišče svoje rojake v tem lepem dvoječk mestu in se ob istem času tudi 'pomeri' s poker-avtomati ali kot jim tu pravijo z 'enoročnimi banditi'.

Prav tako pa je na nedeljo, 28. oktobra 1984, padla vrsta na 'Snežnik' da nudi svoje prostore za sestanek ko-ordinacijskega odbora slovenskih organizacij v Viktoriji. Tako je 'Snežnik' doživel kar nekako invazijo rojakov iz juga Viktorije.

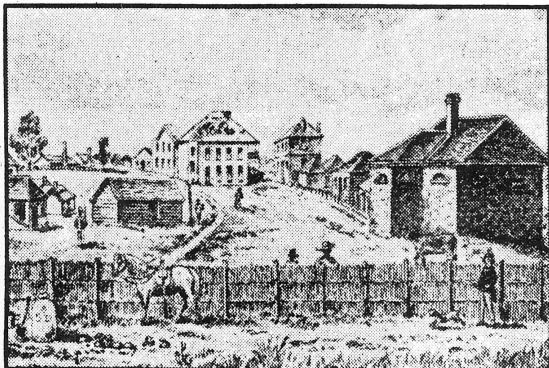
Vreme v Albury v soboto ni bilo najbolj privlačno. Deževalo je že vse od toda 'Planičarje' to dosti ni motilo. Po okusnem kosilu v dvorani 'Snežnika' so se takoj šli spopast z 'enoročnimi banditi' v Commercial Club. Izid tega spopada je bil nič mrtvih, samo nekaj bolj praznih denarnic. Toda, čeprav 'Planičarji' niso premagali 'bandite', jim to ni vzel dobro volje, kot je bilo videti kasneje na plesu pri 'Snežniku'. Pa kako tudi. Šaj so ku-rice 'Snežnika' pripravile odličien 'Smog-gasboard', hladilnik s pijačami je deloval brez odmora, muzika pa je bila vesela in poskočna.

Predsednik 'Snežnika' g. Branko Jerin je med večerjo spregovoril par pozdravnih besed 'Planičarjem' ter članom ko-ordinacijskega odbora, ki so se tudi udeležili tega večera, čeprav so potem že zgodaj naslednje jutro morali 'zasedati'.

Zastopnik lovške družine 'Planice' pa je klubu 'Snežnik' izročil v spomin darilo v obliki nagačene jerebice.

Še pozno v noč je odmevalo veselje v lepo in udobno preurejeni dvorani 'Snežnika' in kar težko je bilo oditi nazaj v motel.

V nedeljo zjutraj je zopet posijalo sonce in po obilnem kosilu v 'Snežniku' so se 'Planičarji' zopet vrnili nazaj v Springvale. Gostoljubnost rojakov v Albury-Wodonga in kuharska spretnost ženskega odevka 'Snežnika' se je vsem obiskovalcem živo vtisnila v spomin in ni dvoma, da se bodo Slovenci iz Melbourn še v bodočnosti tudi odpravili na spopade z ročnimi banditi.

This 1840 engraving shows Fawcner's hotel, probably the two-storey building in the centre background.

NA VEČERU ČLANOV SMO OBUJALI SPOMINE NA ONO PRVO LETO

Ni prvič, da smo se zbrali na proslavljanju obletnice našega društva in moram reči, da mi je v veliko zadovoljstvo, da sem bil zopet vprašan, da obudim spomine na one dni, ko smo postavili temelje, ne samo našemu društvu in našim društvenim uspehom, ampak smo zaorali ledino njive iz katere so se potem porodile tudi druge slovenske organizacije v Viktoriji in morda lahko rečemo po celi Avstraliji. Saj je po podatkih, ki jih razpolagamo naše društvo prvo slovensko društvo v celi Avstraliji.

Nedelja, 19. decembra 1954 je bil vroč poletni dan. Miklavž, ki smo ga takrat obhajali le v okviru svojih družin, je bil že za nami. Blizal se je božič. Spet božičdalec od domovine, daleč od belih snežnih poljan in ledenih sveč, ki vi-se od ostrejši Božič, ki je tukaj v Avstraliji popolnoma v drugačnem okolju kot smo ga bili navajeni iz naših otroških let.

Slovenci, maloštevilni kot so bili tedaj, so živeli v največjem številu v St. Albansu, Sunshine, Pascoe Vale, Footscrayu. Majhno število pa si jih že lahko tudi našel v Carltonu, Fitzroyu in St. Kildi ter zelo poredkoma v drugih predmestjih Melbournea. Zategadelj smo si tudi zbrali St. Albans za kraj v katerem bomo formalno priključili k življenju svojo organizacijo, preko katere bi se združevali in pomagali drug drugemu.

St. Albans je bil takrat majhna vas locena od ostalih delov Melbournea z zemljišči po katerih so rasli razni o-sati, bodeče neže, grmovje. Tudi kamenja in kač se na njih ni manjkalo. Ballarat Rd., je bila ozka cesta, ki je segala od smrdečih strojarj v Kensingtonu do Sunshina. Od Footscraya do Sunshina je tekla ob nepozidanih travnikih. Od Sun-

shina pa do St. Albansa, ki je tedaj obsegal le nekoliko cest okoli železniške postaje, pa je peljala prašna in neasfaltirana pot, ozka, da sta se komaj srečala dva avtomobila.

Melborne sam je bil v primeri z današnjim mestom kot noč in dan. Najvišje poslopje je bilo Russel St. Police Headquarters. Kjer danes stoji luksuzni Victorian Art Centre je bila lesena zgradba imenovana Trocadero v kateri je bilo plesišče in drsališče. Kinematografi so razen sedaj že podrtega Savoya v Russell Streetu predvajali izključno angloameriške filme. Hoteli so se zapirali ob 6. uri zvečer. Dobre re stavracije bi lahko našel na prste ene roke in nedelje so bile puste in dolgočasne brez možnosti družabnega udeleženja. Edino, kar smo imeli v pogledu družabnosti je bilo to, da smo obiskovali drug drugega in še to ni bilo lahko, saj so bila prometna sredstva v tistem času zelo omejena. Kdor ni imel svojega vozila in to je bila večina, je moral uporabljati tramvaj ali pa stare rdeče vlake predmestne železnice. In s temi vlaki, v ropotajočih in premetavajočih vagonih, ki so bili takrat še razdeljeni na prvi in drugi razred ter so imeli posebne oddelke za nekadišce, se je kar lepo število nas pripeljalo tistega vročega nedeljskega popoldneva v St. Albans, da v dvorani tamkajšnje katoliške cerkve osnujemo Slovensko društvo.

Slovenci smo se začeli naseljevati v Avstralijo šele po drugi svetovni vojni. Prvi begunci so prispeli šele v letih 1948-1949 sprva v precej majhnem številu v primeri z drugimi narodnostmi; enako je bilo v naslednjih letih. Večji dotok Slovencev je prispel šele v letu 1955, to so bili predvsem rojaki z ozemlja Trsta in okolice, priključenem Italiji.

Pričetek organiziranja med Slovenci v Viktoriji pa se je pričelo v pravem pomenu besede šele leta 1954. Nekaj manjših prejšnjih poskusov ni uspelo. Takrat pa sta obiskala melbournske rojake slovenska patra Klavdij Okoren in Beno Korbič iz Sydneya. Sicer nista imela namena organizirati društva pač pa sta imela nekaj maš in sta pričela zbirati naslove rojakov. Ko je pokojni pater Pivko prevzel njuno delo v Sydneyu se je obrnil tudi na g. Novino v Melbourneu naj bi organiziral slovensko plesno prireditev v denarno podporo Mislim. S pomočjo Martina Adamiča in še nekaterih rojakov mu je to uspelo. Prvi sestanki v ta namen so se vršili na 13 Albert RD., City na stanovanju g. Počtarenka in Zlatka Verbiča, kasneje pa tudi v hiši g. Pungercarja v St. Kildi. Prireditve se je vršila 14. avgusta 1954 v Kensington Town Hall in je žela velik uspeh.

Rojaki, ki so pripomogli k izvedbi prve prireditve so bili navdušeni nad uspehom in so hoteli nadaljevati z izvajanjem takih zabav. Izvolili so ožji odbor, ki naj bi vodil organizacijo prireditev in v njemu so bili: Zlatko Verbič, Vekoslav Žerdoner, prvo kot predsednik, drugi kot tajnik, blagajno pa je prevzel g. Počtarenko. Isto leto so priredili še eno prireditev in sicer 23. oktobra v prahranski dvorani. Tudi ta je žela velik odziv rojakov. To je potem prepričalo organizatorje, da ne more in ne sme ostati samo pri prireditvah in resno so pričeli misliti na formiranje organizacije v pravem in večjem obsegu. Pripravljalni odbor, ki je obsegal kakih 20 ljudi je zaprosil g. Miloša Abrama, da napravi osnutek pravil in na treh sestankih pri g. Pungercarju so se pravila pregledala in dobila svojo dokončno obliko. Na zadnjem teh sestankov je

bilo tudi sklenjeno, da bodo sklicali ustanovni občni zbor na nedeljo, 19. decembra v St. Albansu.

Nekaj čez 50 rojakov se je odzvalo povabilu in prišlo na ta otvoritveni občni zbor. Od prisotnih jih je še vedno nekaj v naši sredi, nekaj jih je odšlo že v večnost, druge pa je veter življenja zanesel v druge smeri.

Zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. Zlatko Verbič, vodstvo skupščine pa sta potem prevzela pokojni Adolf Vadnjal in Miloš Abram. Skupščina je soglasno odobrila osnutek pravil in dala prvi slovenski organizaciji v Avstraliji ime Slovenski klub Melbourne. Izvoljen je bil prvi upravni in nadzorni odbor, v katerem so bili predsednik Zlatko Verbič, podpredsednik moia malenkost, tajnik Vekoslav Žerdoner, blagajnik Jože golenko, ostali odborniki pa so bili: Martin Adamič, Jože Potočnik, in Pavel Počtarenko in v nadzornem odboru Adolf Vadnjal, Miloš Abram in Frank Novina.

S tem je bil postavljen temelj slovenskemu društvenemu udeleževanju na katerega rezultate lahko danes s ponosom kažemo vsakomur širom Melbournea in katerih sadove bodo, vsaj tako upajmo, uživali tudi naši potomci.

Preveč časa bi zahtevalo, da bi nadaljeval opisovanje vseh trideset let življenja našega društva. Morda bomo enkrat uspeli njega zgodovino ohraniti v primerni publikaciji, čeprav lahko vsakdo, ki se za to zanima, dobi široke in obsežne podatke iz našega časopisa Vestnik, ki bo v prihodnjem letu tudi že slavil svojo trideseto obletnico.

Marijan Persič

KRATEK PREGLED DELOVANJA S.D.M. OD 1954 DO 1984

1954		1959	
14. avgusta	- Prva zabava za dobrobit 'Misli'.		
19. decembra	- Ustanovni občni zbor S.K.M.		
1955		1960	
29. maja	- Prvi redni občni zbor.	13. februarja	- Nastopi prvokrat pevski zbor 'Melbournski slavčki'.
1. septembra	- Izide prva številka 'Vestnika'.	1. maja	- Podpisana kupna pogodba za Dom v Carltonu.
18. septembra	- Ustanovna skupščina podružnice S.K.M. v Geelongu.	7. avgusta	- Prvi vpis v novoustanovljeno nedeljsko šolo. Vpiše se 13 otrok (Jesenko Anica, Cvetka, Jožica in Majda Uršič, Cvetko, Škraba, Janez Fister, Marjeta Vekar, Anica Vogrinič, Andrej Molan, Lorraine in Eric Gregorič, Anica Brne in dva otroka iz družine Kralj).
3. decembra	- Prvi Miklavž Slovencev Melbournea (ST. Albans).	26. septembra	- Razstava na Melbourne Royal Show.
9. decembra	- Osnovanje prvega pevskega zbora.		
26. decembra	- Prva slovenska zabava v Geelongu.	1961	
1956		18. januarja	- Društvo 'Planinka' iz Brisbane predlaga naj bi se ustanovila zveza vseh slovenskih društev v Avstraliji.
3. marca	- Udeležba na Begonija Festival v Ballaratu.	27. avgusta	- Čajanka dramske sekcije.
31. oktobra	- Ustanovljena prva Zveza slovenskih društev Viktorije.	28. septembra	- Razstava na Melbourne Royal Show.
1957		1962	
v januarju	- Pričetek prvih razgovorov o organizaciji nabirke za Dom v Melbourneu (organizacijski odbor: Z. Verbič, S. Sajnovič, Maks Hartman, Martin Adamič, P. Česnik, Ciril Mejač, Jože Vah in pater Bazilij).	v marcu	- S.K.M. izda prvo slovensko knjigo v Avstraliji, 'Bronasti tolkač', pesmi Berta Pribac-a. Tiskanih je 30 izvodov.
3. februarja	- Izlet na Mt. Macedon - 4 avtobusi.	v marcu	- Med finalistke za kraljico Moombe je izbrana Ana Marija Uršič.
4. avgusta	- Zborovanje za nabavo doma - povečan in spremenjen organizacijski odbor.	4. marca	- S.D.M. nastopi v sprevedu Moombe s slovenskimi narodnimi nošami.
22. novembra	- Prvi kulturni večer v Kensington Town Hall. Igra Županova Micka in pester spored. Pričetek zbirke za dom prinese 420 funtov.	7. aprila	- Veseli zabavni večer.
1958		v aprilu	- Osnovana knjižnica - z dobičkom veselega večera je bilo kupljenih 120 knjig.
5. januarja	- Gostovanje s kulturnim programom v Sydneyu.	22. septembra	- Razstava slikarskih in kiparskih del v St. Brigid's Hall. (Razstavljali so: Stane Tušek, Vinko Molan, Bogomir Jesenko in Nina Benko. - Vodil France Benko).
v marcu	- Prvi nastop Slovencev na Moombi.	1963	
12. maja	- Imenovanje zaupnikov nabrane denarja za 'Dom': Franc Benko, Maks Hartman, Karel Kodrič, Marijan Lavko in Janez Škraba.	v januarju	- 'Vestnik' izide v obliki tiskanega časopisa pod imenom 'Slovenski Vestnik'.
v septembru	- Razstava na Royal Melbourne Show.	15. aprila	- Športni dan v Wandin East.
14. decembra	- Športni odsek priredi lov na zajce v Lake Bolac. Premiera igre 'Stari grehi' v St. Brigid Hall, Carlton.	25. maja	- 'Vestnikov večer' - izbrana Miss Slovenski Vestnik - Anica Novak iz Geelonga.
		v avgustu	- Organizirana zbirka za žrtve potresa v Skopju.
		v septembru	- Razstava na Royal Melbourne Show.

1964

11. aprila - Na plesu v Prahranu izbrana prva Miss S.D.M. gđc. Danila Bole.
v septembru - Dogotovljeno prvo slovensko balinišče v Melbournu in sicer na vrtu doma v Carltonu.
28. novembra - Gostovanje pevskega zbora 'Škrjanček' iz Sydneya - (vodi Ludvik Klakočar) ter dramske skupine S.D. Sydney z enodejanko 'Dežurna Apoteka' - (vodi Ivan Koželj).

1965

- v avgustu - Prične se z organiziranjem prvega izleta v Slovenijo.

1966

- v januarju - 'Vestnik' preide nazaj v Roneo obliko.
22. februarja - Igra 'Glavni Dobitek' v Brigid's Hall (režira Ivan Valenčič).
9. junija - Odhod prve skupine na obisk v Slovenijo.
23. julija - Igra 'Deseti Brat' v Brigid's Hall (režiser Ivan Valenčič).
19. novembra - Prvi filmski večer v Brigid's Hall.

1967

8. aprila - Igra 'Svojejavček' v Brigid's Hall (Režiser Ivan Valenčič).
27. maja - I. Letni ples S.D.M. (Broadmeadows Town Hall).
18. novembra - Kulturni večer

1968

2. marca - Filmski večer.
27. julija - Igra 'Divji lovec' (Režiser Ivan Valenčič).
25. oktobra - Na plesu v proslavo 50-letnice slovenske svobode je objavljeno, da je Dom v Carltonu popolnoma izplačan.
v oktobru - Obisk Koprškega škofa dr. Jenka.

1969

- v maju - 'Vestnik' zopet prične izhajati v obliki tiskanega časopisa.
v novembru - Pričetek zbirke za žrtve potresa v Banja luki.

1970

12. aprila - Prva nogometna tekma kluba 'Kew-Slovene', katerega je vzpostavilo S.D.M.
v oktobru - Predelava notranjosti Doma v Carltonu.
10. oktobra - 'Kew-Slovene' proslavi na posebnem večeru uspešno prvo leto tekmovanja. (Trener Frank Šajovic)

1971

8. maja - Obisk pianistke Dubravke Tomšič.
4. septembra - Formiranje upokojenske družine S.D.M., ki ima za začetek dvanajst članov.
23. oktobra - Ustanovljena Zveza Slovenskih Društev Avstralije.

1972

25. februarja - Gostovanje ansambla Lojzeta Slaka ter obisk predstavnikov Slovenske Izselske Maticе.
v marcu - Prvi slovenski voz na sprevedu Moombe.
2. septembra - Igra 'Veseli dan ali Maticček se ženi'
26. julija - Šestavljen je Odbor za gradnjo novega Slovenskega središča.
v decembru - Kupljeno je zemljišče na 'Hribu' v Elthamu.

1973

17. februarja - Ljubljanski pomožni škof dr. Lenič blagoslovi zemljišče na 'Hribu' v Elthamu.
v marcu - Ustanovljena je Zenska sekcija S.D.M.
8. novembra - Obisk ansambla 'Savski val'.

1974

- v februarju - Na pikniku je nabrani 13.000 dolarjev za gradnjo novega Doma
v aprilu - Prodani so zemljišča v Carltonu.
v aprilu - Prvo gostovanje Balinarske sekcije S.D.M. v Canberri.
v juniju - Izkopani so temelji za nov Dom.
v oktobru - 'Kew-Slovene' postane prvak Nedeljske lige Nogometne zveze Viktorije.
v oktobru - Zgrajeno je novo balinišče na Elthamu.
7. decembra - Proslava 20-letnice S.D.M.

1975

- v januarju - Zbirka za žrtve neurja v Darwinu.
v januarju - Povečan je format Vestnika.
13. maja - Prva slovenska radio oddaja na postaji 3ZZ.
22. junija - Gostovanje 'Slovenskega okteta'.
6. avgusta - Prva slovenska oddaja na radio 3EA.
12. oktobra - Ustanovljen Mladinski odsek S.D.M..
9. novembra - 'Likof' na novi stavbi Doma.

1976

6. maja - Pričetek zbirke za žrtve potresa na Goriškem, zbrano 1.828 dolarjev.

1977

8. julija - Ustanovljena Lovsko-ribiška družina S.D.M..
22. oktobra - Vestnik priredi I. razstavo likovne umetnosti.

1978

15. oktobra - Uradna otvoritev Slovenskega kulturnega in razvedrilnega središča na Elthamu.

1979

10. marca - Vestnik priredi likovno razstavo v Canberri.
12. marca - Obisk predstavnikov S.I.M. in kiparja J.Kalina.
29. julija - Proslava ob priliki Mednarodnega leta otroka.
24. novembra - 'Večer članov' ob priliki 25-letnice S.D.M.
25. novembra - Proslava 25-letnice S.D.M. z odkritjem in blagoslovitvijo 'Znamenja' ter z otvoritvijo poslopja za šolo in mladino.
25. novembra - Objavljena knjiga 'Svet otroka'.

1980

24. februarja - Sodelovanje na folklornem festivalu v Greensborough.
v marcu - Vozilo S.D.M. dobi nagrado na sprevedu Moombe.
v maju - Ob priliki proslave materinskega dne je uveden naslov Mamica leta.
19. aprila - Obisk skupine ameriških Slovencev.
v oktobru - Proslava 25-letnice obstoja Vestnika

1981

5. aprila - Obisk tajnika S.I.M. Marka Pogačnika.

1982

10. julija - Prvi nastop novega pevskega zbora S.D.M.
14. avgusta - Otvoritev pokritih balinišč.
17. oktobra - Obisk pianistke Marine Hojak.
6. decembra - Gostovanje ansambla Otavio Brajko in obisk delegacije S.I.M.

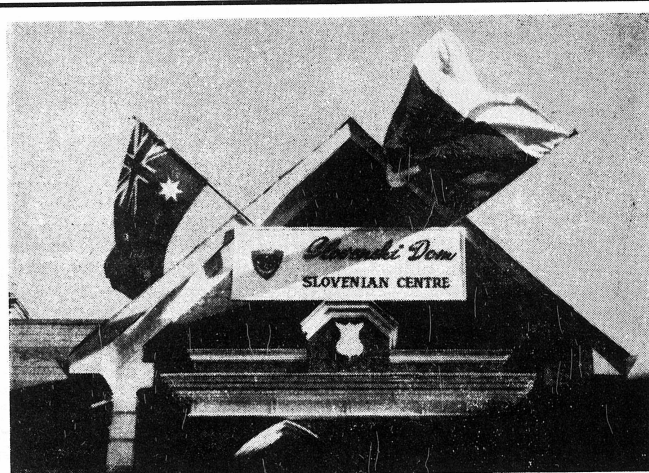
1983

6. februarja - Obisk slovenskega metropolita nadškofa dr. Šuštarja.
27. avgusta - Gostovanje ansambla 'Planšarji'.
11. septembra - Nastop šole S.D.M. na etničnem festivalu v Albury.
18. oktobra - Kulturni večer na 'Hribu'.
21. oktobra - Gostovanje Ljubljanskega okteta in obisk predsednika S.I.M. Matjaža Jančarja.

1984

11. marca - Zbor S.D.M. nastopi na koncertu 3EA v okviru Moombe.
v aprilu - Otvoritev nove knjižnice S.D.M.
v aprilu - Ustanovitev Koordinacijskega odbora Slovenskih Društev v Viktoriji.

Navedene datume in dogodke iz življenja S.D.M. smo zbrali kolikor je bilo mogoče natančno iz zapisov v Vestniku. Ni dvoma, da je bil kakšen važen dogodek spregledan. Prostor in čas nam v sedanjih okoliščinah ne dopuščata, da bi se obširneje razpisali o tridesetih letih delovanja naše najstarejše slovenske organizacije v Avstraliji, toda že zgoraj zapisano je kar lep pregled dela ki so ga narodno zavedni rojaki izvršili med slovenskimi naseljenci v Melbournu. Prepričani smo, da se bo enkrat našel nekdo, ki mu bo možno zbrati in sestaviti bolj obširno in natančno kroniko društvenega udejstvovanja tukajšnjih Slovencev.

SLIKA OB OTVORITVI PRVEGA SLOVENSKEGA DOMA V CARLTONU

kaj, kje, kdo?

V ponedeljek, 8. oktobra je preminil v Belparku pri Geelongu Frank SRPČIČ, star 58. Doma je bil iz Črešnjic pri Cerkljah na Dolenjskem. V Avstraliji zapušča sina Franka in hčerko Karen, poročeno DOMANJKO.

Anton HLEBANJA, delaven član društva 'Snežnik' v ALBURY – WODONGA, je nedavno v St. VINCENT HOSPITAL-u prestal z uspehom operacijo na srčnem ožilju. Sedaj je že zopet doma pri svoji ženki Ani in gotovo ne bo dolgo, ko bo zopet zelo aktivno pomagal pri nadaljnjem otepešanju klubskih prostorov in dobri volji okoli klubskega hladilnika, čeprav, kot nam je rekel, bo spremenil dieto od piva na mineralno vodo, okrepjeno z rizlingom.

Gospo Rozi Lončar so kar nekaj nedelj pogrešali pri cerkvenem pevskem zboru, pa tudi pri zboru S.D.M. To pa zaradi tega, ker je tudi ona morala pod kirurgov nož. Vse se je srečno izteklo in naša Rozika bo spet zvrgoleda med slavčki naših pevcev.

Iz starega kraja je prispela novica, da je umrl Janez Jeršinovec. Janeza smo spoznali kot voditelja ansambla 'Planšarji', ko so pred enim letom gostovali pri nas v Avstraliji.

V ponedeljek, 29. oktobra 1984 je v Wangaratta Hospital preminil 70-letni Erminio NOVAK. Rojen je bil v vasi Osp pri Črnem kalu v Istri. V Avstralijo je prišel leta 1954 in se naselil v Geelongu.

Za njim žalujejo sin Livio in hčerka Anica in Albina, ki živijo sedaj v Brightu in Myrtlefordu.

Pokojni Erminio je bil, kakor nam javljajo, prvi predsednik Slovenskega društva v Geelongu.

Srebrno poroko sta obhajala nedavno Franc in Rezika Fekonja. Poročila sta se na 10. oktobra 1959 v cerkvi svetega Marka v Fawknertju. Bila je to menda ena prvih porok, ki jih je opravil pater Bazilij po svojem prihodu med rojake v Melbourneu.

V sredo, 17. oktobra 1984 ob 7. uri zjutraj je nenadoma umrl Viktor STRLE iz KINGSBURY. Pokojnik je bil rojen v Baču pri Knežaku in je bil star komaj 55 let, ko je podlegel srčni kapi. V Avstralijo je prišel leta 1957 in kot mnogi mladi naseljenci poprijel za delo, kjer je pač bilo možno, tako ga je pot zanesla preko GIPPSLANDA tudi v COOMO, kjer je bil zaposlen pri delih na SNOVY MOUNTAINS HYDRO-ELECTRIC SCHEME, dokler se ni poročil in sta si z ženo Kristino uredila svoj domek v KINGSBURY. POLEG SOPROGE, ZA OČETOM tukaj žalujejo hčerka Margaret in sestra Pavla poročena KALIS-TER.

Pokojnik je bil tudi član S.D.M.

Slavica KRČMAR je 28. avgusta v ESSENDON DISTRICT HOSPITAL rodila hčerko, kateri bodo dali ime Danica. Slavica je hčerka Angele in Štefana Baligača, ki sta člana S.D.M.; Štefan pa je še posebno aktiven v lovski družini

V četrtek, 18. oktobra so položili v večnemu počitku Albina SERAZIN iz NID-DRIE.

V italijanskem Veneto Social Club so se 30. septembra 1984 vršile tekme med balinarji S.D.M. in Veneto Social Club. Igralo je po osem dvojic iz vsakega društva

V finale sta se priborila dva naša moštva ki sta dosegla 2. in 4. mesto. In sicer 2.

Prvo in tretje mesto so dosegli balinarji iz Veneto Social Club.

Po končanih napetih igrah smo se vsi skupaj malo sprostiti in tudi popili par kozarčkov.

mesto: T. Škrj in A. Brgoč; 4. mesto pa R. Smrdel in B. Sdraulic.

I. Mohar

GOSTOVANJE BALINARJEV S.D.M.

Na prijateljskih tekmah med Italijanskim klubom VENETO in S.D.M. so se naši kar dobro postavili proti bolj izurjenim italijanskim igračem. Po tekmah so se skupno fotografirali pred pokali, ki jih je podarila tvrdka Roger David. Od leve na desno vidimo moštvo S.D.M.: Bruno Sdraulic, Renato Smrdelj, Lojze Brgoč in Tone Škrj.

IZJAVA ZA JAVNOST

Hrvatski Meddruštveni odbor za Viktorijo je bo priliki neveščnosti, katere so nastale pri hrvaškem cerkvenem centru v Keysborough. podal za javnost izjavo, v kateri pravi, da pozdravljajo odločbo nadškofa škofije v Melbourneu, prev. Sir Frank Littla, da se iz hrvaške župnije v Keysborough odstrani duhovnika Antu Vujičiča.

Istočasno želijo in priporočajo vsem Hrvatom v tem delu Melbournea, da poskusijo pozabiti razprtje, v katere jih je zavedel ta duhovnik in, da si ponudijo roko sprave. Prav tako zavračajo trditve, da so hrvaške ekstremne politične organizacije ali pa škofijske oblasti v Melbourneu pripeljale do neredomov. Ta meddruštveni odbor predstavlja 47 hrvaških organizacij in ustanov v Viktoriji.

NA KOROŠKEM

Kolegij deželne vlade na Koroškem je sklenil posredovati zloglasni referendum glede šolstva, o katerem smo poročali v pretekli številki Vestnika, koroškemu deželnemu zboru.

Deželni glavar Koroške Leopold Wagner je izjavil, da bo s tem odgovornost za ureditev manjšinskega šolstva zaveza koroškega parlamenta. Dodal je, da bo v zvezi s tem kmalu prišlo do pogovorov predsednikov političnih strank na zvezni ravni, kjer bodo pritegnili tudi voditelje koroških strank. Spomnil je na to, da je na eni zadnjih sej deželne vlade bilo sklenjeno, da je v rešitev tega vprašanja treba vključiti tudi koroške Slovence ki bi prispevali k kompromisni formuli.

"Slovenski vestnik", glasilo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pa je v tej zadevi napisal: "Naj bo na tem mestu jasno povedano: Slovenska narodna skupnost ne bo sprejela nikakršnega 'kompromisa', ki bi bil v resnici poslabšanje stanja na dvojezičnem šolstvu."

Člani Koroške dijaške zveze pa so se med sejo vlade v Celovcu zbrali okoli vladnega poslopja na tiho in mirno demonstracijo. Pred vhomod v vladno palačo so držali dva transparenta z napisom: "Prepoved Heimatdiensta – dobra ideja" in "Protidemonstracija dvojezičnega šolstva". Med osmo in deseto uro zjutraj pa so mimoidočim delili dvojezične lepake.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

PROVINCIAL RESTAURANT

FULLY LICENSED
AUSTRALIAN AND CONTINENTAL CUISINE

Open for lunch – Monday to Friday, for dinner – Tuesday to Saturday
Sunday by arrangement – large bookings only

Alkoholne pijače v steklenicah – po trgovinskih cenah
Glasba iz magnetofonskih trakov

GOVORIMO SLOVENSKO!

107 Johnston St., Fitzroy, 3065 – Phone 417 2966

DROBNE IZ STAREGA KRAJA

SOJENJE V PRIŠTINI

V Prištini sodijo pripadnikom teroristične in irendistične organizacije "komite za zaščito Albancev v Jugoslaviji".

V petek 5. oktobra so zasliševali Osem obtožencev, ki so priznali skoraj vse kar jih obtožnica dolži in potrdili, da so v skladu z načrtom skupaj z drugimi člani skupine štirinajstkrat podtaknili eksploziv v Prištini s ciljem povzročiti preplah med prebivalstvom in pospešiti izseljevanje Srbov in Črnogorcev s Kosova.

SREBRNI JUBILEJ 'DELA'

Ljubljanski dnevnik 'Delo' je proslavljal dvajset let svojega obstoja. Dnevnik je nastal po emalagamaciji Ljudske Pravice in Slovenskega poročevalca.

V okviru proslav so podelili spominke plakete galvnim urednikom in vodilnim delavcem. Med njimi je to plaketo dobil tudi Drago Seliger, ki je bil glavni urednik od marca 1968 pa do konca leta 1970.

Slovcem v Avstraliji je Drago Seliger poznan tudi kot nekdanji predsednik Slovenske izseljenske matice in je tudi kot tak dvakrat obiskal Avstralijo.

30 LET RADIA CELJE

V soboto 6. oktobra so v Narodnem domu v Celju proslavili 30-letnico obstoja Radia Celje. To je kot so dejali skoraj 2 milijona minut radijskega programa, ki ga je v tem obdobju izoblikovalo 150 poklicnih in priložnostnih delavcev.

TUDI V LJUBLJANI — DVOJČKI IZ EPRUVETE

V petek 5. oktobra, natančno ob 16.48 uri so se na ljubljanski univerzitetni ginekološki kliniki rodili dvojčki, prvi v Jugoslaviji, spočeti v epruveti.

Dvaintridesetletna mamica, ki ne želi povedati imena, je prišla v petek na kliniko zaradi popadkov. Kmalu se je izkazalo, da ti napovedujejo porod, ki je bil sicer predviden šele v novembru.

S pomočjo carskega reza sta privekali na dan dve deklici, normalno razviti in teži 2.590 in 1.122 gramov.

Metoda o zaplojevanju v epruveti je na svetu že znana od leta 1978 in do danes se je na ta način rodilo že nad 700 otrok, med temi več kot 50 dvojčkov. V Jugoslaviji se je s pomočjo te metode rodil prvi otrok v Zagrebu v oktobru preteklega leta.

Prvi poizkus takšne oploditve so naredili na ljubljanski univerzitetni ginekološki kliniki 28. maja lani. Od takrat pa so svojo metodo nenehno izpopolnjevali. Dosegli so nosečnost pri petnajstih ženskah, toda pri devetih je prišlo do spontanega splava.

Na sprejem za tako zdravljenje pa čaka v Sloveniji že 295 čensk.

TEŽAVNA TRGATEV

Letošnja trgatve v Sloveniji je ena najtežjih doslej. Deževno vreme ni dalo grozdju, da bi dozorelo, trgачem, da bi bili veseli in vinogradnikom, da bi bili zadovoljni.

Grozdje je pričelo po malem že gniti, sladkorja ima manj kot lani in tudi delo v vinogradih je bilo izredno težko.

KAR 1500 ORGANIZACIJ IMAMO

Na občnem zboru Slovenske izseljenske matice, ki je bil v petek 28. septembra so povedali, da je po njih oceni v 45 državah sveta približno 1500 najrazličnejših slovenskih izseljenskih organizacij. Povedali so tudi, da je Matica tem organizacijam v letošnjem letu poslala več sto knjig in učbenikov, kasete plošče in druga gradiva.

Zvrstila so se tudi uspešna gostovanja folklornih, športnih in glasbenih skupin, skupaj z obiski uradnih delegacij.

Predsednik Matice Matjaž Jančar pa je v svojem poročilu dejal, da je še vedno mnogo preskromno znanstveno in tehnično oziroma gospodarsko sodelovanje z izseljenici. Prav tako je preskromna tudi izobraževalna dejavnost med izseljenci.

Štipendiranje študentov, potomcev izseljencev je bilo ocenjeno kot uspešno, saj se za to zanima vse več mladih.

V prihodnje se namerava matica

načrtneje ukvarjati tudi s takimi oblikami dejavnosti, ki bi vzbudile večje zanimanje izseljencev za slovenske turistične zmogljivosti, predvsem za zdravstvene in zdraviliške dejavnosti. Na tako imenovanih etničnih tržiščih pa naj bi slovensko gospodarstvo s posebej organiziranimi akcijami predstavilo posamezne proizvodne dejavnosti, na primer, vina, hrano, knjige, izdelke doamče obrti in podobno.

Do prihodnje evropske jeseni so načrtovani obiski v Kanadi, U.S.A., Južni Ameriki in Avstraliji. Predvidenih je več gostovanj priznanih kulturno umetniških skupin in narodnozabavnih ansamblov ter slikarskih razstav in slovenskih filmov.

Matica se tudi pospešeno pripravlja na izdajanje revije "Slovenia international", ki naj bi izhajala v angleškem jeziku.

KONČNO DO URANA

Na Žirovskem vrhu bodo koncem tega meseca pridobili prve kilograme uranovega oksida., tako imenovane rumene pogače. Ts bo osnovna surovina za izdelavo gorilnih elementov za jedrsko elektrarno v Krškem.

V rudniku je sedaj zaposlenih 370 ljudi, od teh polovica v jami, za polno obratovanje rudnika pa jih bodo potrebovali še 50.

Med poskusnim odkopavanjem so nakopali 62.000 ton uranove rude. Iz nje bodo do konca tega leta pridobili

20 do 30 ton uranovega oksida. Ko pa bo rudnik predvidoma v letu 1986 deloval z vso zmogljivostjo bodo na leto pridobili 120 ton koncentrata te rude. Tega bodo pošiljali v nadaljno predelavo v ZDA, kjer bodo iz njega pridobili okoli 16 ton goriva, kar bo zadoščalo za potrebe elektrarne v Krškem. S tem bodo verjetno prihranili kakih 5 milijonov dolarjev diviz na leto. Toda to se ne bo zgodilo do leta 1986.

Računajo, da bodo iz tega rudnika mogli črpati rude kakih 22 let.

VELIKO NEURJE V SLOVENSКИH KRAJIH

Na 5. oktobra okoli 11. ure se je nad Slovensko Bistrico razbesnelo neurje in trajalo 10 minut. Veter je dvigoval pesek in listje, polomil več dreves in pometal s streh nekaj strešnikov.

Tudi na jadranski obali je pihal močan jugo. Ob 5. uri je dosegel hitrost 90 km na uro, vendar v pristaniščih ni naredil nobene škode. Največ pregleda dela dezevje vinogradnikom, ki hitijo trgati grozdje, da ne bi začelo gniti.

ZANIMIVI POSVETI ZDRUŽENJA SLAVISTOV

V Ljubljani se je v četrtek 4. oktobra pričelo posvetovanje slovenskih slavistov in bilo posvečeno širokemu krogu slavističnih vprašanj. Prvi dan je bil posvečen razpravi o Kosovelu, v petek pa so bili referati v glavnem o jubileju štiristoletnice izida Dalmatinove Biblije in Bohoričeve slovenske (v latinščini pisane) slovnice.

Uvodoma je dr. Jože Toporščič potegnil vrsto vzporednic iz jezikovne situacije pred 400 leti in današnjim časom. Analiziral je stališča Jurija Dalmatina in Adama Bohoriča do tedanjega položaja slovenščine ter opozoril na njuno zavzemanje za avtonomnost slovenskega jezika. Govornik je tudi kritično opozorjal na sedanji položaj slovenskega jezika, ki je v primeri s položajem tako imenovanih velikih jezikov še zdaj zastavljen.

V delu razprave Slavističnega društva v Ljubljani je bilo tudi izpostavljeno, da imajo na celovski gimnaziji pet ur slovenskega jezika in literature na teden in prav tako tudi v šolah na Tržaškem.

K aktualnim zadevam v zvezi s slovenščino v javnosti je bil naravnani prispevek dr. Brede Pogorelec, kajti v njem je orisala pregled tega kaj je bilo storjenega v petih letih po portoroškem posvetovanju o slovenskem jeziku ter spomnila tudi na nekatere dileme in težave, ki bi jih bilo treba čimprej odpraviti in s tem slovenščini utrditi status ki ga ima po ustavi.

Po njenem mnenju je družbena skrb za slovenščino še naprej potrebna, slavisti pa bi to skrb morali podpreti, t.j. spodbuditi nastanek "krajevnišnih jeder", iz katerih bi vplivali na oblikovanje višje jezikovne zavesti in jezikovne kulture.

Poleg večjega števila drugih referentov je o zahtevah avstrijskih nacionalističnih sil na Koroškem, da bi kar se da zožili dvojezičnih šol na Koroškem govoril Teodor Domej iz Celovca.

Zato je bila tudi izrečena zahteva, da je nemudoma treba najti možnost za povečanje števila ur slovenskega jezika in književnosti in jih povečati vsepovsod v tistih šolah srednjega in usmerjenega izobraževanja, kjer sta sedaj le po dve uri.

JOZE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. — vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

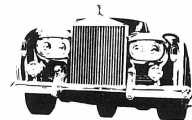
3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

STONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363

• Splošna avtomehanika
FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

NAMIZNI TENIS

Moški so osvojili že osemnajstič naslov balkanskega prvaka, ženska vrsta pa je po vrsti let prevlado Romunije vnovič prišla do naslova najbolje vrste na Balkanu.

Pri moških vrstah je bil končni vrstni red sledeč: 1. Jugoslavija 6 točk, 2. Romunija 4 točke, 3. Bolgarija 2 točki, 4. Grčija 0 točk.

Prav isti vrstni red je bil pri ženskih ekipah.

Med posamezniki je že prav v začetku izpadel najboljši slovenski igralec Kovač. Slovenka Vesna Ojstršek pa je premagala drugo bolgarsko igralko s 3:0.

GIMNASTIKA

Na mednarodnem gimnastičnem turnirju je v Banski Bystrici na Slovenskem je mladi ljubljanski telovadec Lojze Kolman dosegel v finalu bronasto kolajno. Sodniki so njegov nastop nagradili s posebno visoko oceno še posebej zaradi uspešno izvršene prvine, ki je ne dela nihče na svetu.

ALPSKO SMUČANJE

Od 1. decembra do 24. marca bo 31 moških in 28 žensk tekmovalo za lavoriko v alpskem smučanju.

Letos se bo to tekmovalje začelo v Italiji v Sestriuri, finale pa bo v Heavenly Valley v SDA. To bo že devetnajsto tekmovalje za svetovni pokal. Vsega skupaj bodo moški imeli 31 tekem, ženske pa 28.

Tudi letos bo ta karavana svetovnega pokala obiskala Slovenijo in sicer jo bo gostila Kranjska gora na 11. in 12. decembra, ko se bo moška ekipa pomerila na pobočju Vitranca v slalomu in veleslalomu. Maribor pa bo imel prvo žensko prireditev v letu 1985 s slalomom in veleslalomom 4. in 5. januarja na Pohorju.

SMUŠKI SKOKI NA PLASTIKI

Prvo pooolimpijsko tekmovalje na 90-metrski skakalnici za umetno snovjo na Malem polju pri Sarajevu se je izteklo v veliko zadovoljstvo organizatorjev in 50 skakalcev iz 6 držav.

Zmagal je Norvečan Rolf Aage Berg pred Slovenci Miranom Tepešem, Primožem Ulago in Bojanom Globočnikom. Med prvo desetorico pa so se namestili še po trije Čehoslovaki in Norvežani.

BALINARJI – PRAZNIH ROK

Na 28. svetovnem prvenstvu v balinanju je četverka Jugoslavije zasedla 4. mesto, potem ko je izgubila odločilno srečanje za bronasto kolajno z reprezentanco Tunizije z 10:13. Tunizijci so prvič osvojili bronasto kolajno.

Za 1. mesto, zlato kolajno in naslov svetovnega prvaka pa sta se pomerili reprezentanci Francije in Italije.

Po porazu s Francozi v polfinalu se Jugoslovani do odločilnega srečanja a bron s Tunizijci niso opomogli. Kljub

vsemu so v deseti seriji prevzeli vodstvo z 10:6. V tem obdobju se je zlasti izkazal izbijalec Obrič, toda Jugoslovani so ne pričakovano popustili. Požar in Beaković sta celo zahtevala, da bi ju zamenjali, vendar sta ob Petričeviću in Obriču ostala v igri vse do konca.

Tunizijci so upravičeno slavili zmago. Od 29 poskusov izbijanja so bili uspešni kar trindvajsetkrat, medtem ko so Jugoslovani imeli od 47 poskusov 27 uspešnih. To tudi dokazuje, da so bili Tunizijci boljše v bližanju.

Finale za prvo mesto je izšlo z rezultatom Italija : Francija 15:6.

PROSLAVLJANJE V PLANICI

Smučarska sezona 1984/85 bo minila predvsem v znamenju dveh svetovnih prvenstev v skokih januarja v Seefeldu in Innsbrucku ter v poletih v Planici. Toda tudi tekmovalje za svetovni pokal bodo zelo pomembna.

Kar zadeva bolj ali manj logično zaporedje posamičnih tekmovalje je svetovni pokal v skokih dobil pravo pomembnost šele v pretekli sezoni, ko je prvič štartal v Ameriki s kanadsko-ameriško turnejo.

Po petih letih bo finale svetovnega tekmovalje spet v Visokih Tatrah v ČSSR, v Štrpskem Plesu. Pred tem pa bodo najboljši skakalci na svetu merili moči na Svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih na prenovljeni velikanki v Planici.

Ti poleti bodo zaključili proslavljanje zlatega jubileja Planice, ki bo sicer trajalo celo zimsko sezono. Vršili pa se bodo od 15. do 17. marca 1985.

Teh tekmovalje v Planici se vsi najbolj poznani skakalci silno veselijo, saj bodo nov veliki izziv vsem najboljšim na svetu.

KAZNOVANI ATLETI

Olimpijska afera v zvezi z opremo, diskvalifikacija atletov Zdravkoviča in Miliča, ki sta morala zapustiti jugoslovansko olimpijsko ekipo v Los Angelesu, in afera z dopingom, v katero sta bila neposredno vpletena metalca krogle Ivan Ivančič in Zlatko Saračević so dobile epilog na zasedanju disciplinske komisije Atletske zveze Jugoslavije.

Stekiča so kaznovali s šest mesečno prepovedjo in Miliča ter Zdravkoviča z devetmesečno prepovedjo nastopanja na domačih in mednarodnih tekmovaljih. Oba metalca krogle in njunin trener pa so bili radi pomanjkanja dokazov oproščeni.

Disciplinska komisija je sklenila tudi sprožiti postopek proti predsedniku predsedstva AZJ Džemšidu Duričiju, generalnemu sekretarju Vladu Marjanoviću in zveznemu kapetanu moške atletske reprezentance Danetu Korici radi povzročene velike moralne škode jugoslovanskemu športu.

NADJA BIZJAK

C H A M P I O N

Devetnajstletna Nadja Bizjak je zavejala naslov avstralske prvakinje v namiznem tenisu – Australian women's singles table tennis championship. – na zaključnem tekmovalju v petek 12. oktobra.

Nadja živi v Coburgu, kjer so se leta 1960 naselili njeni starši, Slovenci po rodu, doma iz okolice Kopra. Sedaj je Nadja gojenka prvega letnika Phillip Instituta za fizično kulturo. Njena športna kariera je pričela že pred sedmimi leti ko so sosede njej in njenemu bratu podarili loparje za igranje namiznega tenisa. Kmalu za tem sta se Nadja in brat Laurie vpisala v Coburg Table Tennis Club, pričela resno vezhati in Nadja se je kar kmalu prebila v reprezentanco Viktorije. Najprej med mladino in za tem

med odraslimi.

Pred dnevi se je Nadja vrnila iz mednarodnega tekmovalje v Pakistanu, kjer je zastopala avstralske barve in se borila proti močnim reprezentancam Koreje, Kitajske in Japonske. Igrala je zelo dobro in od osmih iger zmagala v petih. Vendar celotni uspeh avstralskih tekmovalcev ni bil najboljši. Moški so zasedli skupaj sedmo mesto in ženske pa osmo.

Nadji, ki je bila letos tudi predlagana kot ena kandidatka za naslov Sportswoman of the year, želi slovenska skupnost v Melbournu še mnogo uspehov v bodočnosti in njeno športno kariero bodo z zanimanjem spremljali vsi tukajšnji rojaki.

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

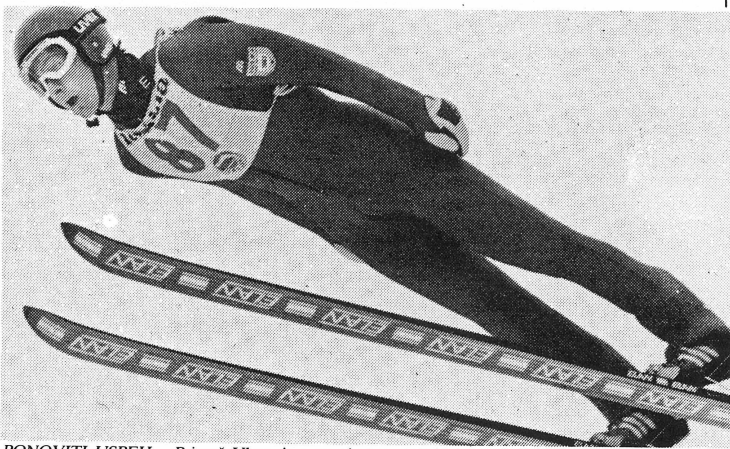
Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum.....Podpis.....

USPEH NOGOMETAŠEV 'JADRANA'

Nogometno moštvo Jadrane je zasedlo so četrto mesto v svoji kategoriji Nogometne zveze Viktorije.

PONOVITI USPEH – Primož Ulaga je s tremi posamičnimi zmagami (Thunder Bay 80/81, Planica 82/83, Lake Placid 83/84) in imenitnim 6. mestom v končni razvrstitvi v sezoni 1983/84 daleč najuspešnejši jugoslovanski skakalec v svetovnem pokalu. V novi sezoni bo seveda poskušal uspehe ponoviti, če že ne izboljšati. (Foto: arhiv Dela)

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁNJSKIH,
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

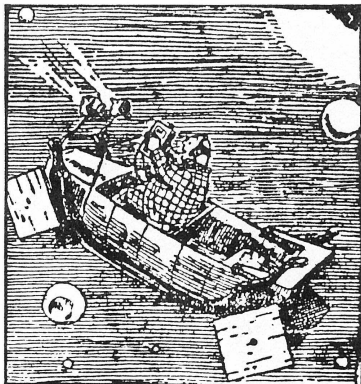
OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

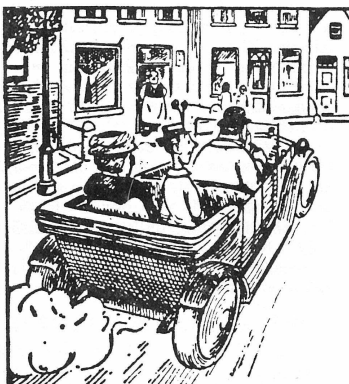
Postreženi boste v domačem jeziku

133. Kozamurnik se je na srečo spomnil, da ima s seboj še nekaj bencina. Takoj je začel nalivati v motor. Voz pa je pričel kar naenkrat odkakovati, kasljati in pihati kakor človek.

134. Gospod Kozamurnik si je pomel oči in se zbudil. Videl je smešno resnico. Menil je, da naliva v motor bencin, vlival pa je vodo iz steklenice v usta svoji ženi. Nemalo se je prestrašil.

135. Natanko čez štiri dni je kovač pripeljal avtomobil nazaj. Lepo ga je popravil. Naredil mu je nova kolesa in blatnike. Gospod Kozamurnik je takoj sklenil, da se popelje z ženo in Minko na sprehod. Če bi vedel, da bo to njegova zadnja vožnja, bi gotovo rajši ostal doma.

136. S trga je vodila cesta strmo navzgor. Ko so se naši trije pripeljali tam mimo, so videli, kako se je več ljudi trudilo, da bi premaknili neki selitveni voz. Eden je porival pri kolesu, voznik pa je z bičem udrihal po ubogem suhem konjičku.

DANES MENI – JUTRI TEBI

Ze stari Rimljani so imeli pregovor: Časi se spreminjajo in mi se spreminjamo z njimi.

Da je to res še tudi danes, nam dokazuje vsakdanje življenje. Kar je bilo mnogim še občudovanja vredno včeraj, danes zametujejo ali pa obratno. Ni temu kriva spremenljivost človeškega karakterja ampak je naraven pojav vpliva razmer v katerih živimo, katere se spreminjajo z novimi odkritji skoraj vsak dan.

Devetega oktobra letos je minilo petdeset let odkar so v mestu Marseille, v Franciji napravili atentat na takratnega jugoslovanskega kralja Aleksandra I. Od revolverskih strelcev je bil smrtno ranjen in je podlegel že v dobri uri. Z njim je bil ubit tudi francoski zunanji minister Loui Barthou. Atentat je pripravila tedanja ustaška organizacija, ki je imela svoja taborišča v mestu Forli v Italiji in Janka Puszti na Madžarskem. Atentator Peter Kelemen je bil linčan na licu mesta.

Kraljevo truplo so z rušilcem "Dubrovnik" prepeljali nazaj v Split, odkoder je ob velikih ovacijah prebivalstva odpotoval par dni pred smrtjo. Od tod so mrtveca peljali s posebnim vlakom v Beograd, odkoder so ga potem pokopali v grobnici Karadžordževićev v Cerkvi na griču Oplenac v Sumadiji.

Kdor se še spominja tistega dogodka pred 50 leti, ko smo še preko zelo primitivnih radijskih aparatov zvedeli za tragični dogodek v Marseilleu bo potrdil, da je po celi državi in seveda tudi v Sloveniji zavladala pri ogromni večini prebivalstva iskrena globoka žalost.

Komemoracije so se vršile po vseh javnih ustanovah in ljudje so si naredili črne žalne trakove. Ob progi, kjer je vozil vlak s truplom so ljudje stali v špalirju,

se na glas jokali. Ponekod so tudi ponoči čakali po ure s prižganimi svečami v rokah, da je mimo pripeljal žalni vlak.

Pogreb je bil veličasten. Udeležili so se ga tudi najvišji predstavniki takratnih evropskih držav, med njimi Prince of Wales, poznejši kralj Edward VIII, prezident Francije Lebrun, celo Hitler je poslal kot svojega zastopnika maršala Goeringa, ki je prinesel srebrni venec z napisom: Mojemu hrabremu nasprotniku.

Venci so napolnili veliko cerkev na Oplencu pa tudi park okoli cerkve je bil poln vencev. Slovenija pa je na grobnico položila posebno lepo spominsko darilo: Veliko marmornato žaro, napolnjeno s slovensko zemljo. Na žari pa so bili vklešani verzi, ki jih je spesnil pesnik Oton Zupančič in ki so podali nekako sledeče sporočilo: Naši predniki so svojim knezom ko so umrli dali s seboj v večnost to kar jim je bilo najdražje. Tako ti tudi mi dajemo to kar je nam Slovincem najdražje, to je naša rodna zemlja.

Atentat, tragična smrt, vedno zbuja sočutje pa tudi srd proti atentatorjem. Toda med veliko večino narodov v Jugoslaviji je ta atentat dobil obliko prvega oznanila nevarnosti. Saj je bilo jasno, da to ni bil samo atentat na kralja, ampak napad na mlado državo, ki je takrat bila šele v šestnajstem letu svojega obstoja in v kateri je naš slovenski narod, po stoletjih sužnosti komaj začel malo svobodnejše dihati.

Monarhije so na splošno v tistem času še vedno uživale ugled in republikanski ustroj države je bil našemu narodu še zelo tuj. Naš preprost človek je do tedaj na cesarje in kralje gledal še z velikim spoštovanjem in zaupanjem v njih pravičnost in moč.

Seveda se nam taki nazori danes zde nesmiselni, kajti časi so se spremenili, okoliščine so druge in mnogokateri dogme so se v novi luči pokazale dvomljive vrednosti. Tako bo tudi v bodočnosti. Marsikateri dogodek, marsikatera

osebnost, ki jo mase danes občudujejo, marsikateri diktator, katerega danes še povečujejo bo v bodočnosti, ko bomo gledali iz novih perspektiv zgubil svoj blesk.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

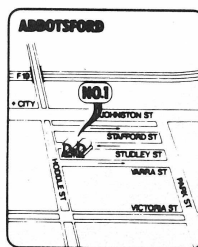
62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

D&D PRINTING

Pty. Limited

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

ZA VSE TISKARSKÉ USLUGE SE PRIPOROČATA DRAGO - DANICA ZOREC

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

Trenutek atentata v Marseilleu